

PROGRAMMEVALUERING 2007 AV FØRSKOLELÆRERUTDANNINGEN, BACHELOR VED HØGSKOLEN I NORD-TRØNDELAG

OPPNEVNING, MANDAT M.V.

Styret for HiNT vedtok i møte 23.2.2006 et program for studieprogramevaluering (Utvalgssak 5/2006).
Evalueringsprogrammet sier at førskolelærerutdanningen, bachelor (FLU) skal evalueres våren 2007.

Utvalget ble oppnevnt først i starten av april 2007, så tiden vi har hatt til å foreta denne evalueringen har vært ganske knapp.

Evalueringsutvalget har bestått av

- Andrea Ystad Rønning, student
- Karin Kippe, høskolelektor fysisk fostring
- Kristin Fahlstrøm, høskolelektor norsk, utvalgets sekretær
- Svein Sando, leder, ekstern; førstelektor/studieleder ved Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning, Trondheim

Utvalget har hatt fem møter, alle på HiNT Røstad, i perioden 24. april til 19. juni 2007. Mellom møtene har arbeidet den første tiden gått til å få framskaffet relevante data. Dette har gått rimelig greit, men noe treghet fra administrasjonens side har gjort at ting ikke har tilflytt utvalget så raskt som den korte tiden utvalget har hatt til disposisjon skulle tilsi.

Utvalget har tatt utgangspunkt i utlevert "Sjekkliste programevaluering" som utvalget har oppfattet som en mal som utvalget bør arbeide etter. I det vesentligste vil denne rapporten følge malens evalueringstema. Et punkt synes å mangle i malen, og det er den betydning de administrative tjenester har for gjennomføringen av studiekvalitet. Evalueringsutvalget velger derfor å drøfte dette i tillegg.

På møtene har utvalget samtalt om de tema som malen nevner, samt drøftet de innhentede data etter hvert som de har tilflytt utvalget.

Rapporten er fullført i løpet av sensommeren og gått på rundgang blant utvalgsmedlemmene deretter. Arbeidet ble slutført og rapporten levert 17. september 2007.

Svein Sando, utvalgsleder Andrea Ystad Rønning /sign./ Karin Kippe /sign./ Kristin Fahlstrøm /sign./

EVALUERINGEN

Utviklingen av studentproduksjon og lignende over noen år

Antall studenter etter kull

Tabell 1, Gjennomføringen av kullene år for år, beregnet ut fra antall som starter i praksis. Tallet "opptak" viser hvor mange som er tilbudt plass, ut fra den erfaring at mange av de som tilbys plass ikke tar den. Reelt ønsket antall i første klasse har vært 60.

Antall som startet på praksis

årskull	opptak	1.kl	2.kl	3.kl
2000	85	50	39	41
2001	64	51	41	41
2002	80	49	35	30
2003	85	47	39	31
2004	103	56	51	48
2005	86	56	38	
2006	120	72		

Antall som er kommet i gang i 1.klasse har ligget jevnt på rundt 50 de senere årene, men er altså gått opp til 72 siste år. Om det representerer en ny trend, er for tidlig å si. Samlet sett gir disse tallene ingen grunn til bekymring når det gjelder rekrutteringen til FLU.

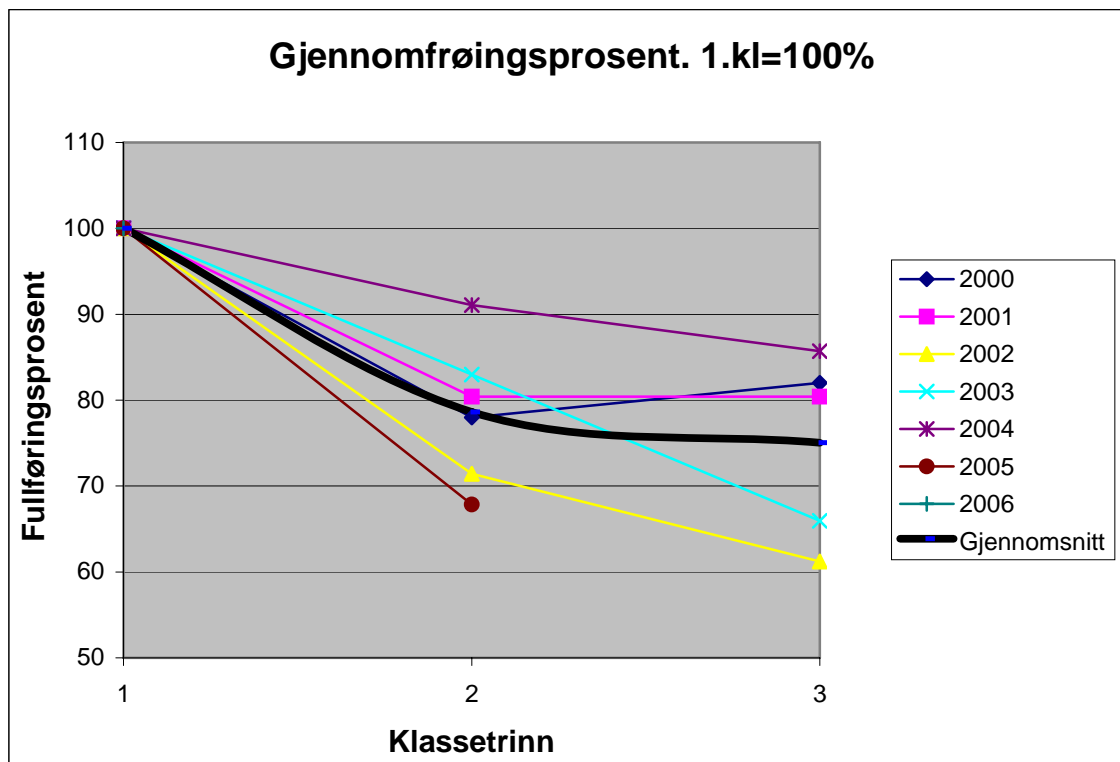
Når det gjelder om studentene fortsetter og fullfører hele den 3-årige utdannelsen, så er det interessant å se på gjennomføringsprosenten for hvert kull for seg. Ved å gjøre beregninger på tabellen over, kommer man fram til dette:

Tabell 2: Gjennomføringsprosent per kull

Prosent
gjennomføring

årskull	1.kl	2.kl	3.kl
2000	100	78	82
2001	100	80	80
2002	100	71	61
2003	100	83	66
2004	100	91	86
2005	100	68	
2006	100		
Gj.sn	100	79	75

Eller grafisk framstilt:



Som forventet er det variasjoner fra kull til kull. Hovedtendensen er gjengitt med fet sort linje, og det er som forventet, nemlig at frafallet er størst i løpet av det første året, for så å flate seg ut. Dette forklares enkelt med at det er i løpet av det første året de fleste studentene erfarer om dette profesjonsstudiet er noe de passer til eller ikke. (Gjennomsnittsprofilen er kun regnet ut for de kullene som har gjennomført alle årene.)

At det er frafall i studiet må anses som både normalt og ønskelig. Det er flere som begynner på et slikt studium uten at de kan være helt klare over om dette er noe de både kan og bør fortsette med. Det hadde vært mye mer bekymringsfullt om frafallet hadde vært svært lite, enn om det er omtrent 10-15 % per år, slik som her.

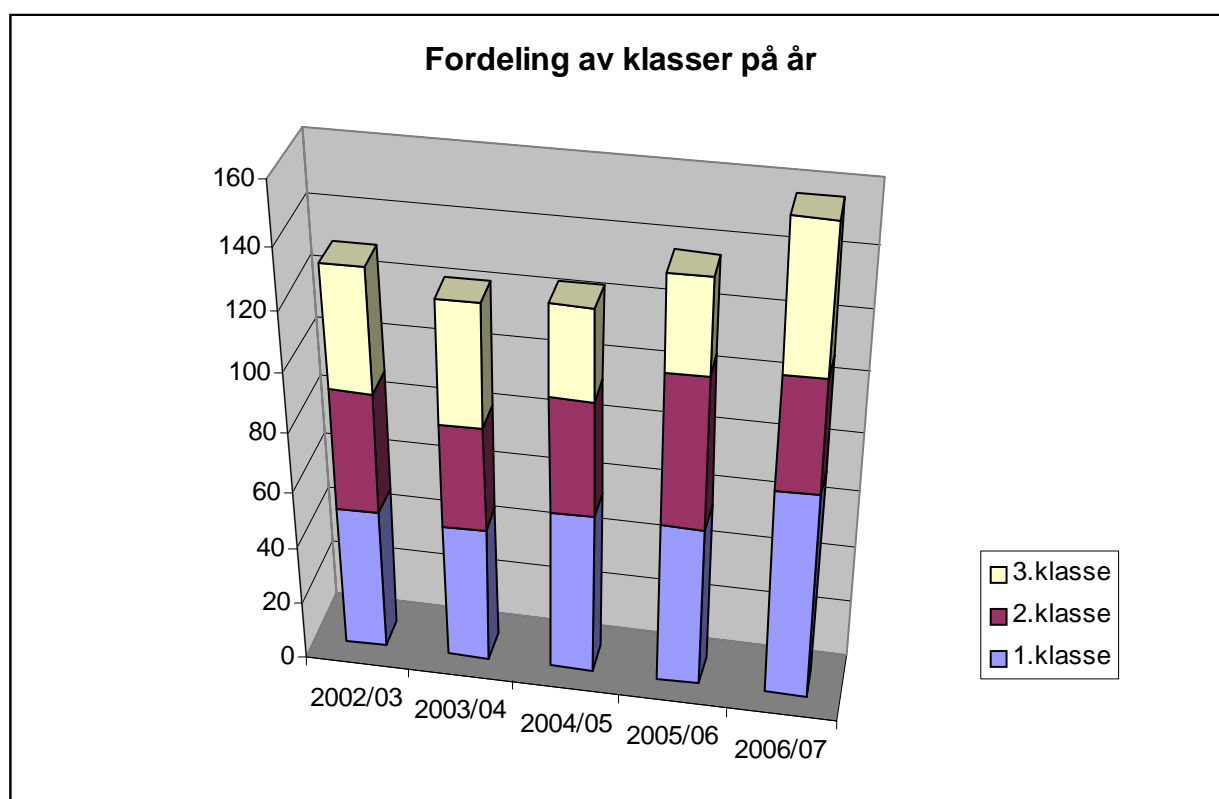
Antall studenter år for år

Tabell 1 kan brukes som grunnlag for en oversikt over hvordan fordelingen mellom studenter og klassetrinn fordeler seg:

Tabell 3: Studenter ved FLU 2002/03-2006/07

år	Sum alle klasser			
2002/03	49	41	41	131
2003/04	47	35	41	123
2004/05	56	39	30	125
2005/06	56	51	31	138
2006/07	72	38	48	158

Eller grafisk:



Tendensen er at etter en dupp ned i 2003/04, så har det blitt flere og flere studenter ved FLU. Det må man si seg fornøyd med. Hvorvidt det er gjort rekrutteringstiltak som burde tilsi en enda større økning, vites ikke.

Undervisningspersonalets kompetanse

Det oppgis at det er 22 faglige tilsatte som er knyttet til FLU i en større eller mindre del av stillingen. De har denne formelle kompetansen:

- Førsteamanuensis: 3 stk
- Førstelektor: 2 stk
- Høgskolelektor: 17 stk.

Det betyr at 22,7 % av de tilsatte er førstekompetente. Kravet er i følge NOKUTs "Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier..." av 25.1.06 at "Minst 20 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse". Det er litt uklart hva som ligger i dette, jfr klage over NOKUTs underkjenning av sykepleierutdanningene på dette punktet. Strengt tatt er man innenfor minstemålet med 20 % dersom "dekkes av" betyr ansatte som bedriver denne utdanningen. Dersom "dekkes av" betyr at

undervisningen skal skje ved minst 20 % førstekompetente, må det regnes nærmere på hvem som står for undervisningen. Uansett er man så nær minstegrensen at institusjonen gjør lurt i å prøve å høyne andelen med undervisning ved førstekompetente noe, samt å gjøre dette dokumenterbart.

FoU-virksomhetens understøtting av utdanningen

Vedlegg 1 viser en oversikt over FoU-arbeider med relevans for FLU gjort de siste seks-syv årene. I noen fag (musikk og delvis kroppsøving) er dekningen svært god, mens den i andre er heller mager eller helt fraværende (forming, drama, KRL). At pedagogikk er inne med tre prosjekter og et i emning kan synes greit, men kanskje ikke tatt i betraktning at pedagogikk er regnet som hovedfaget i FLU med sine 45 studiepoeng, dvs. ¼ av hele utdanningen. Nå viser denne oversikten bare en side ved spørsmålet om FoU understøtter undervisningen. For å få et mer utfyllende bilde av situasjonen, ble det innhentet informasjon fra de aktuelle lærere der det ble spurt om to ting:

1. Beskriv kort om, og i tilfelle i hvilken grad og på hvilken måte din undervisning på FLU kan sies å være forskningsbasert.
2. Beskriv kort om, og i tilfelle i hvilken grad og på hvilken måte din undervisning på FLU knytter studentene til FoU-prosjekter.

Vedlegg 2 viser oppsummering av svarene.

Det er omlag halvparten som man kan si mener at undervisningen er i rimelig til stor grad forskningsbasert. Om lag en drøy fjerdedel (4-5) som gir et svar som man kan karakterisere som at undervisningen er delvis forskningsbasert, mens 2-3 sier rett ut at den er ikke det annet enn i den grad faglitteraturen som ligger til grunn er basert på forskning.

Svarene er vanskelig å tolke, for det er uklart hva den enkelte legger i sine karakteristikker. Selv de mest aktive forskere blant personalet vil heller ikke kunne si at mer enn deler av undervisningen er forskningsbasert, hvis man med det mener egen forskning, siden ens forskningsfelt kun vil omfatte en mindre del av de tema som undervisningen skal dekke. Antagelig er det derfor tilfredsstillende at noen av lærerne i det hele tatt mener at undervisningen er forskningsbasert. Det som kunne være et diskusjonstema blant lærerne, er hvor vidt man i undervisningen skal være tydelig på at det man underviser er basert på egen eller andres forskning, og at det også for så vidt gjelder lærebøkene.

Internasjonalisering

Siden 2002 har fem studenter vært utvekslet mot to fra Ballerup Pædagogseminarium (Nordplus) og to studenter har vært på praksis i Tanzania (samarbeid med DMMH). Under Sokrates/Erasmus-samarbeidet har to finske lærere vært en uke på HiNT. For neste år planlegges lærerutveksling med Finland og Nord-Irland.

Høgskolen har et generelt tilbud om både praksis i utlandet og studieopphold i utlandet (Erasmus). Men som man ser av ovenstående, er dette lite benyttet. Årsaken sies delvis å ligge i forventede språkproblemer i land som ikke er skandinavisk- eller engelsktalende, dels at det blir for kostbart for studentene. Antagelig er årsaken primært å finne i andre forhold, i og med at ved noen andre høgskoler er utenlandspraksis betydelig mer anvendt, og man skulle forvente at disse hadde de samme utfordringene med økonomi og språk. Kanskje mangler man engasjerte talspersoner?

Programinnhold

Beskrivelse

FLU på HiNT bygger på Rammeplanen for førskolelærerutdanningen av 2003. Fagplanen synes å ha vært endret omtrent på den tiden, da en fagplanen fra 2000 viser en tradisjonell oppbygging med enkeltfag fordelt på hvert sitt studieår bortsett fra pedagogikk som ble undervist i alle tre årene.

Med den reviderte fagplanen av 2004 har man ønsket å tilby FLU med linjeprofil, men siden det kreves at det alltid tilbys "ordinært" tilbud med ti fag med et minimum av studiepoeng i hvert fag og en fordypning på 30 studiepoeng, kan man ikke tilby en full linjeprofil. Som en mellomløsning tilbyr man FLU med valgfri profilering på ti studiepoeng i tillegg til ordinær fordypning. For studieåret 2006/07 var profileringen enten

i estetiske fag eller i uteaktivitet. De ti studiepoengene framskaffes ved å redusere på studiepoeng i andre fag der det er mulig. Dermed utgjøres de 180 studiepoeng i en bachelorutdanning av:

- Pedagogikk, 45 stp
- Norsk, 15 stp
- Samfunnsfag, forming, fysisk fostring, musikk, matematikk, drama naturfag med miljølære og KRL med 10 stp hver, til sammen 80 stp.
- Valgfri profilering, 10 stp
- Fordypningsfag, 30 stp

Vurdering av profilering og fordypning

Formelt er det ikke noe å utsette på denne måten å gjøre det på. Det virker som studentene er mer positive til profileringen enn de ansatte er. De utleverte evalueringer nevner imidlertid ikke profileringen særskilt, hvilket anbefales at man gjør for å få mer kunnskap om både studentenes og de ansatte syn.

Med et opptak på rundt 60 studenter bør man imidlertid vurdere om man i stedet for tilbudet om profilering, kan ta opp en klasse til ordinær FLU og en klasse med full linjeprofil. Man kan da for eksempel skifte fra den ene året til det andre med hva slags linje man tilbyr. Utvalget vil anta at man da vil tilby linjer med samme tema som profilering nå, nemlig i estetiske fag og utefag. Erfaring fra Dronning Mauds Minne Høgskole som har tilbudt linjer med en lignende profil gjennom flere år, viser at dette også er linjer som er populære blant studenter med flere søkere enn det tilbys plasser.

Mot en slik ordning kommer det forhold at det da blir færre studenter igjen i ordinær klasse til å velge forypning. Fordypningsfagets mulighet for å være en reell fordypning med relevans for førskolelæreryrket har vært et stadig tilbakevendende tema i utvalgets møter. Studentrepresentanten i utvalget har selv fulgt musikk fordypning, og er ikke fornøyd med barnehageinnretningen på fordypningsfaget. Dette henger selvfølgelig sammen med at dette ikke er en ren førskolelærerfordypning, men en felles fordypning for flere program. Dette er en utfordring i seg selv, og utfordringen blir neppe mindre dersom man halverer antall studenter fra FLU som skal ha fordypning. Dette er altså et argument mot å opprette en ren linje i FLU.

Undervisningsform

Forelesninger

Man har storforelesninger som samler flest mulig studenter, når et er mulig. Dette gjelder alle fag. Men det er fagseksjonene som selv bestemmer hvordan undervisningsressursen brukes. Det er uklart om denne fagfriheten kommuniseres til studentene godt nok. Det er viktig med tanke på unødige spekulasjon og misnøye at noen fag tilsynelatende gir mer undervisning enn andre.

Basisgrupper

Basisgruppene settes sammen for et år om gangen. Sammensetningen foretas av en pedagogikk lærer (trinnkoordinator) i september. Prinsippet er at gruppene skal settes sammen ut fra ulikhet m.h.t. alder, erfaring m.m. Studenter ønsker mer delaktighet i dette. Det er misnøye med gratispassasjerer, dvs. studenter som bare nyter det gruppa ellers presterer, men yter lite selv.

Dette berører en generell utfordring med basisgrupper både som læringssted og med tanke på evaluering, som ikke er særegent for HiNT FLU. Dette problemet kan ikke finne sin løsning i lys av denne rapporten, men problemstillingen må gis fokus i fortsettelsen, slik at man ikke bare forblir i én måte å løse dette på ut fra sedvane kun.

Bruk av undervisningspersonale i undervisningen

Det har framkommet informasjon på utvalgsmøtene som gjør at en må stille spørsmålsteget om FLU prioriteres for lavt i fagseksjonene med tanke på hvem som settes til å undervise her.

På fysisk fostring er det kun én person som er tildelt undervisningsressurs på FLU. Det gjør undervisningen sårbar med tanke på sykdom og fravær, samtidig som denne læreren da kan spesialisere seg og bli særlig dyktig på dette feltet.

På KRL ble *all* undervisningen på FLU sist år overlatt en ekstern timelærer.

Fra andre høyskoler hører en om at det er de sist tilsatte som "får" FLU.

Forklaringen på dette kan være todelt. En av årsakene kan være at FLU har lavere status enn ALU, og derfor overgis det til de nyeste som må opparbeide seg ansiennitet for å kunne undervise på ALU. En annen kan være at det oppleves så krevende og vanskelig å undervise på FLU at de eldre kvier seg for det og vil helst slippe av den grunn. Den universitetsutdanningen som det store flertallet av lærerne har som egen bakgrunn ligger tematisk unektelig nærmere det som er undervisningens objekt i ALU enn i FLU.

Uansett bør fagseksjonene arbeide bevisst med å verdsette og behandle de to lærerutdanningene likt.

Undervisningsmengde

Tildelingen av undervisningsressurs til de ulike fagene er styrt etter en matematisk ressursmodell som skal sikre forutsigbar tildeling av ressurser. Det skjelves mellom fagene ved å tildele ulik delingsressurs. Delingstallet er slik:

- 20 %: ped. 2. og 3.år, matematikk, KRL, norsk 2.år, samfunnsfag
- 40 %: ped., samfunnsfag og norsk 1.år, profilering.
- 60 % fysisk fostring, musikk, forming, drama, natur/aktivitet/helse.

Ressursen tildeles fagseksjonen som så implementerer den i fagseksjonens ulike undervisningsoppgaver. En stikkprøve viser at KRL-seksjonen mener at små teoretiske fag kommer dårlig ut, og at seksjonen har gitt FLU mer ressurser enn modellen strengt tatt skulle tilsi, og at dette da er tatt fra undervisningen i ALU.

Det er uklart for utvalgets leder hvorfor matematikk og KRL som de eneste, kun er tildelt en delingsprosent på 20 %. En har forståelse for at de praktisk-estetiske fagene har behov for en større delingsprosent enn de teoretiske fagene, men ikke helt hvorfor det skjelves innbyrdes mellom de teoretiske fagene.

Praksis- og samfunnskontakt

Studentenes praksisperioder synes å fungere bra. Studentene vurderer dette som en god læringsform. Samarbeidet mellom praksislærer og skolen sies også å være tilfredsstillende.

Informasjon og kommunikasjon med studentene

I lærerenquêten, se vedlegg 2, ble det spurt særskilt om bruk av den elektroniske læringsplattformen som høyskolen benytter, Class Fronter.

De fleste benytter systemet som enveiskommunikasjon ved å gi beskjeder. Nesten halvparten legger også ut undervisningsstoff og fagstoff. Hvorvidt det å legge ut forelesninger på nett er utelukkende positivt, kan også diskuteres, da det *kan* bidra til passivisering under forelesningene. Under halvparten sier at de bruker Class Fronter mer interaktivt i forhold til studentene med tanke på oppgavearbeid. Her er det klart et forbedringspotensial. Antagelig kan noe av den relativt lave bruksandelen av Class Fronter forklares med at det for en lærers del tydeligvis var tekniske problemer forbundet med bruken, mens en annen svarer at "bruken øker i takt med at studenter og lærere blir stadig mer fortrolig med bruken", dvs. at her er ting i endring. En sier også at vedkommende er for gammel til å ta i bruk et nytt kommunikasjonsmedium.

Eksamensformer

Nedenstående info er hentet fra fagplanen 2006-07 betyr at det er vanskelig å forstå hva fagplanen mener eller at det virker inkonsekvent. "Gradert?" betyr at man ut fra konteksten antar at det skal være gradert karaktergivning. Står det ingen ting om gradert, er det ikke oppgitt i det hele tatt.

Fag	Individuell skriftlig eksamen	Gruppeeksamen	Mappe o.l.	Annet
Drama	4 timer, 45%. Gradert	Teaterforestilling for barn, visning med samtale. Gruppe. 55 %. Antg. gradert		
Estetiske fag, profilering:				Framlegg av praktisk arbeid. Kan også bli bedt om å redegjøre for teoretisk grunnlag. Bestått/ikke bestått
Forming	3 timer. 40 %. Antg. gradert		2 mapper, 60 %. Gradert	
Fysisk fostring	4 timer. 55 %. Gradert?	Praktisk metodisk. 45 %. Gradert?		
KRL	6 timer. 55 %. Gradert?	Faglig-pedagogisk. 25 %. Gradert?	Oppgave 20 %. Gradert?	
Matematikk	4 timer. 70 %. Gradert?			Oppgave knyttet til praksisperioden. 30 %. Gradert?
Musikk		Komponeringsoppgave. Bestått/ikke bestått. Ingen %	Velge 1 av arbeidskravene. 55 %. Gradert	Godkjent gitarkurs. "Sangboka. se studiekraft 3.1" [?] 45 %. Gradert. [?]
Naturfag med miljølære	4 timer. 60 %. Gradert	En av gruppeoppgavene tekkes ut. 20 %. Gradert	Arbeidsbok 20 %: Gradert	
Norsk	6 timer. Gradert?			
Pedagogikk	1.år: 6 timer. 30 %, gradert 2.år: 6 timer. 20 %, gradert 3.år: 8 timer. 50 %, gradert			
Samfunnsfag	4 timer. 70 %. Gradert		Fordypningsoppgave. 30 %. Gradert	
Utefag, profilering		Muntlig gruppesamtale. Bestått/ikke bestått	Fordypningsoppgave. Bestått/ikke bestått	

Fagplanen er ujevnt mht klarhet i vurderingsordningen, særlig hva slags karakterskala som gis. I musikk er det ganske uklart hva som menes med 45 %-andelen. Det virker ikke rimelig at man skal gi gradert karakter på et gitarkurs som kun skal godkjennes. "Godkjent" betyr vel i praksis bestått/ikke bestått? Hva som menes med "Sangbok. se studiekraft 3.1" er også høyst uklart. Her fordres tilleggsinformasjon. På dette punktet må fagplanen klargjøres.

Ellers legges det i drama større vekt på gruppeprestasjonen enn den individuelle prestasjonen. Dette kan antagelig begrunnes med dramafagets egenart, men sett fra et rettferdighetssynspunkt er det betenkelig at en gruppekarakter skal gis større vekt. En svak student vil kunne profitere på å være med i sterkere gruppe og slik sett dras opp til en bedre karakter enn vedkommende egentlig er god for. Tilsvarende vil en sterk

student i en svak gruppe lett kunne få for dårlig uttelling. Utvalget anbefaler derfor at man setter som prinsipp at dersom en eksamen består av en kombinasjon av individuelle og kollektive bidrag, så skal det individuelle bidraget telle mest.

Omfanget av vurderingen er også noe ujevnt i forhold til antall studiepoeng. Norsk har med sine 15 stp en 6 timers individuell prøve, og det er alt. KRL med sine 10 stp har også en 6 timers individuell prøve, men den teller kun 55 % og har i tillegg en gruppeeksamen og et mappebidrag. Sett i forhold til de andre, virker det som om det brukes for mange ressurser i KRL på sluttvurdering. Utvalget vil foreslå at dersom man har både en individuell prøve og noe i tillegg, må det holde at den individuelle prøven er på 3 timer for et fag med kun 10 stp. I det hele må man søke å få til en større likebehandling av fagene hva vurderingsomfanget angår, samtidig som fagenes egenart må ivaretas.

I fysisk fostrisk har man praktisk-metodisk gruppeeksamen. Studentene trekker oppgave/tema og skal gjennomføre et opplegg for inviterte barnehagebarn. Studentene virker fornøyd med denne eksamensformen, men den er ressurskrevende, og faglærer må selv stå for hele organiseringen, fordi ordningen faller utenfor det som administrasjonen ellers ville gjort ved en eksamen, nemlig arrangert hele eksamen. Ved for eksempel sykdomsfravær for faglærer på eksamensdagen, vil eksamen måtte utsettes. En eksamensordning som faglig fungerer godt, men som faller utenfor de sedvanlige rammer for eksamensavvikling, skyves altså ressursmessig over på undervisningspersonalet som enten må gjøre dette på sin fritid, eller ta av undervisningsressursen til dette.

Studentevaluering

Studentenes evaluering av studieåret 2005-06 er forelagt utvalget. Både studieleders rapport og grunnlaget for denne viser at studentene i stor grad er fornøyd med både undervisningen og opplegget. Svarene er så positive at man kan lure på om evalueringssystemet i liten grad fanger opp eventuell kritikk. På et utvalgsmøte ble det også hevdet at i minst en klasse var faglærer tilstede under studentenes evaluering av lærers undervisning. Om dette medfører riktighet eller ikke, må slik prosedyre unngås for fremtiden. Studentene må også sikres at de *individuell*t kan ytre kritikk mot ordning og undervisning på en måte som sikrer tilstrekkelig grad av anonymitet, samt at man ikke bare får de mest positive i tale, men hele studentgruppen.

Med tanke på det sistnevnte bør kvalitetssikringssystemet kunne gi svar, nedfelt i "Håndbok – utdanningskvalitet"¹. Håndboka synes imidlertid *ikke* å åpne for at den enkelte student har noen plass i kvalitetssikringssystemet. Tvert i mot virker det som at all evaluering fra studentenes side skal gå gjennom noe få tillitsvalgte (ss 5,8,13) eller en "referansegruppe på 2-3 studenter" (s.13). På en side er dette en rasjonell måte å foreta evalueringer på fra høgskolens side i og med at man kun forholder seg til et utplukk av studentene, og da de presumptivt mest motiverte siden de har oppnådd tillitsvalgt(?) status. Ulempen er at mindretallsopplevelser og –synspunkter kan maskeres bort, eller kritikkverdige hendelser kan rett og slett ha unngått å blitt registrert av de tillitsvalgte, avhengig selvfølgelig av hva slags type erfaringsinnsamling de har bedrevet overfor de studentene de skal representere. Studentundersøkelser som i hvert fall gir mulighet for enhver student å komme med sitt besyv, vil gi mye større mulighet for å få fram nyanser i evalueringen og også kunne fange opp enkelthendelser, enn det systemet som Håndboka synes å forordne.

På den annen side virker det som om virkeligheten er en annen enn den Håndboka beskriver. I det grunnlagsmaterialet utvalget fikk fra studieleder, forelå det også evalueringer der det åpenbart har vært delt ut spørreskjema som samtlige studenter i et kull skulle svare på. Disse evalueringene ble foretatt i forrige studieår, og på det tidspunktet var kan hende ikke Håndboka iverksatt? Dette evalueringssystemet viser på sin side at for dette året har studentene samlet kunne uttale seg, og dermed er det samlede inntrykk av et fornøyd studentkull godt underbygget. Ovenstående kritikk retter seg derfor ikke mot den faktiske undervisningen og organiseringen i studieåret 2005-06, men er en *systemkritikk* rettet mot hvordan man framskaffer troverdig data for å kunne trekke riktige konklusjoner av hvordan studentene samlet evaluerer undervisningsvirksomheten ved høgskolen.

¹ Leder for dette utvalget er i tvil om utdelt "Håndbok – utdanningskvalitet" både er aktuell og komplett, da den verken var datert eller paginert. De sidetallene som rapportene referer til kan derfor være avvikende siden pagineringen måtte foretas for hånd på de utdelte papireksemplaret. At dokumenter av så høy viktighet på en høgskole verken er datert eller paginert finner utvalgsleder som svært uprofesjonelt.

Lærerevaluering

Lærere på FLU ble også i en kort enquête (se vedlegg 2) spurt om undervisningsformer. Den er variert. Så godt som alle som har svart, oppgir at de benytter seg både av tradisjonell forelesning, samtaleundervisning og gruppearbeid. Noen bruker i tillegg flere undervisningsformer. Studentenes evalueringer av lærerne slik det framgår av studieleders rapport "Egenvurdering studieprogram" for 2005/06 er også overveiende positiv, noe som passer bra med lærernes beskrivelser av variasjonen og mangfoldet av undervisningsformer.

Sensorevaluering

En gjennomgang av 10 sensorrappporter fra 2004-2006 viser at sensorene har få eller ingen negative merknader, og at tilbakemeldingen på eksamensoppgavene, eksamensgjennomføringen, fagplan og studieopplegg er jevnt over veldig bra.

Ledelse og organisering av utdanningen

Under utvalgets møter og i samtale med studieleder, har det vært påpekt at det administrative støtteapparatet ved høgsolen synes svekket de senere årene. Utvalget har ikke hatt anledning til å gå systematisk inn i dette, men en del bekymringsmeldinger har gjort at utvalget anbefaler at høgsolen ser nøyere på i hvilken grad endringer i administrativ kvalitet og kvantitet også påvirker studiekvaliteten, blant annet ved at lærerpersonale må overta rene administrative rutiner og dermed får mindre tid til det som er fagpersonalets hovedoppgave: å undervise, veilede og forske. For å underbygge dette, nevnes her noen av de forholdene som har vært i utvalgsmøtene, som man stiller spørsmålstegn ved:

- Skifte av personale i administrative nøkkelposisjoner har vært uheldig ved at nytt personale er satt til å skjøtte administrativt "livsviktige" oppgaver. Mye administrativ kompetanse har forsvunnet.
- I fysisk fostring har en enkelt faglærer måtte ta over en del av de administrative rutineene ved gjennomføring av eksamen, noe som har gjort gjennomføringen sårbar.
- Studenter har klaget over manglende fagplan i musikk i fjor høst, og enda foreligger ingen fagplan.
- Studenter har klaget over tilretteleggingen av fordypningsfaget, uten at klagen tilsynelatende er blitt fulgt opp og gitt et svar. Ved studentenes evaluering ved jul, ble det ikke gitt anledning til å ta opp slike ting. En epostveksling med musikkseksjonen bekrefter inntrykket ved at det uttrykkes at "det fungerte ikke godt å ha denne halvårsenheten sammen med årsenheten" ... "Vi bør gjøre en bedre jobb i forhold i til f.ø.lærerstud. ja". Det betyr i hvert fall at seksjonen er klar over problematikken.

SAMMENFATTENDE KONKLUSJON

Hovedinntrykket er at førskolelærerutdanningen ved HiNT for det meste fungerer tilfredsstillende. Utvalget anbefaler likevel at man arbeider videre med følgende områder:

1. Personalets kompetanse med tanke på minst 20 % førstekompetanse ligger på grensen. Ved at bare en førstekompetent tas ut av FLU, vil man komme under 20 %. Vi anbefaler derfor at man søker å øke andelen med førstekompetente som underviser på FLU.
2. Graden av internasjonalisering er svært lav med svært få studenter som tar praksis eller deler av utdanningen utenlands.
3. Spørsmålet om fortsatt profileringsfag i forhold til å ha en klasse med ordinær FLU og en linje, bør utredes.
4. Det virker å være tendenser til at undervisningen på FLU overlates til yngre ansatte og/eller timelærere. Årsaken kan dels ha med holdninger og status å gjøre, dels med at undervisning på FLU faktisk både er og oppfattes som vanskeligere enn på ALU. Det anbefales at det arbeides med både holdningen til utdanningen blant personalet og at utdanningen fra ledelsens side også gis status og vilkår som sidestiller programmene.
5. Eksamensordningene ved de ulike fagene er uensartede og varierer mye i omfang i forhold til studiepoeng. Fagplanen er også uklar for flere av fagenes del om hva slags vurderings som gis og hva man egentlig skal prøves i.
6. Kvalitetssikringssystemet slik nedfelt i "Håndbok – utdanningskvalitet" synes å innhente studentenes evaluering av undervisning og opplegg på en indirekte måte via et fåtall tillitsvalgte framfor undersøkelser der alle studenter kommer til orde. På den annen side synes praksis å være annerledes. Det er viktig at det er samsvar mellom liv og lære, samtidig som utvalget vil anbefale større bruk av at den enkelte student høres systematisk.
7. Administrasjonens støttfunksjon for undervisningen synes å være redusert den senere tiden, noe som medfører at større administrativt ansvar skyves over på undervisningspersonalet, eller at funksjoner helt faller bort. Dette går både direkte og indirekte ut over studiekvaliteten, og må derfor søkes og finne en bedre løsning enn den nåværende.

VEDLEGG

Vedlegg 1 – FoU med relevans for FLU i perioden 2000-06

Fag	Innhold	Omfang
Musikk/engelsk:	<i>Engelsk gjennom sang i barnehagen</i>	300 t
Musikk/ped.:	<i>Leik - itj berre preik</i> (produksjon av CD-rom)	ca 400 t
Musikk:	<i>Skrønemaker Pipelort</i> 30 barnesanger med egne melodier, tekster og illustrasjoner	
Musikk:	<i>Brum basker i bomma</i> . Innsamling og utgivelse av 80 folkesanger og 50 rim/regler fra Trøndelag	ca 200 t
Musikk:	Artikkel om musikkstudiet i førskolelærerutdanningen ved HiNT	150 t
Kroppsøving:	<i>Naturleikeplassen</i> . Bok.	
Kroppsøving:	<i>Barn i friluft</i> . Bok.	
Kroppsøving:	<i>Småbarns kroppslige verden</i> . Bok om barns sansemotoriske utvikling.	
Pedagogikk:	Oppfølgingsprosjekt etter OBS-prosjektet på Frosta. Artikkel om i hvilken grad tankene fra utviklingsarbeidet fortsatt blir brukt.	
Pedagogikk:	<i>Likestilling i barnehagen</i> . Et tverrfaglig forsknings- og utviklings-prosjekt med midler fra KD (2006-2007) kr 578.000.	
Pedagogikk:	<i>Veiledning av nyutdannede lærere</i> . Et nasjonalt prosjekt.	
Naturfag:	Utarbeiding av kompendier til bruk i FLU.	
Matematikk:	<i>Matematikk i førskolelærerutdanningen</i> . Kompendium.	
Samfunnsfag/ pedagogikk/ norsk:	<i>Minoritetsspråklige barn i barnehagen</i> – kompetanseheving av personalet i barnehagen. Et nasjonalt prosjekt i regi av NAFO, 2006-2007 med forlengelse 2007-2008. Vil inkludere KRL-seksjonen i neste runde.	

Denne listen er ikke helt fullstendig.

Vedlegg 2 – Lærerenquête

Sammenfatning av 16 svar, sendt ut til 17 lærere, dvs. en svarprosent på 94 %. Et av svarene var imidlertid helt på siden av de spurte, og kunne derfor ikke brukes bortsett fra på spm. 3.

3. Beskriv kort om, og i tilfelle i hvilken grad og på hvilken måte din undervisning på FLU kan sies å være forskningsbasert.

Lite forskningsbasert: 2
I den grad pensumlitteraturen er det: 1
Delvis: 7
Omtrent 50%: 1
Ja, egen forskning og andres: 4

4. Beskriv kort om, og i tilfelle i hvilken grad og på hvilken måte din undervisning på FLU knytter studentene til FoU-prosjekter.

I noen grad: 4
Nei: 5
Nei, fordi jeg har ikke FoU-prosjekter: 1
Ja, hvis praksistud. er i aktuell FoU-barnehage: 1
Ja, i Glitterbird-prosjektet: 1
Ja, stud. produserer egen sangbok: 2

5. Beskriv kort hva slags undervisningsformer du benytter på FLU, og gjerne antydnet hvor stor andel som benyttes av form. Med 'undervisningsformer' menes forelesning (i hovedsak monolog), samtaleundervisning (innledning med påfølgende dialog), veiledning, gruppearbeid i undervisningstiden, tilsyn/bistand ved praktiske oppgaver for studentene, ekskursjoner o.s.v.

Gruppeundervisning: 2
Gruppearbeid: 9
Praktisk arbeid: 1
Samtaler: 1
Veiledning: 10
Summegrupper: 1
Forelesning: 14
Dialogundervisning: 9
Studentholdte timer: 2
Ekskursjoner: 4
"Alle undervisningsformer": 1
Andre former enn forelesning: 1

6. Beskriv kort om, og i tilfelle i hvilken grad og på hvilken måte du benytter ClassFronter i FLU.

"Ville gjerne, men fungerer ikke teknisk for estetikkprofil."
"Bruken øker i takt med at studenter og lærere blir stadig mer fortrolig med bruken."
Beskjeder og info: 12
Legger ut disp. eller lignende over forelesninger: 6
Oppgaver til stud.: 4
Fagstoff til stud.: 3
Litteraturhenvisninger: 3
Studenter leverer inn faglige oppgaver: 5
Tilbakemelding til studenter om oppgaver: 4
Sluttevaluering av kurs: 1
Bruker CF i stor grad: 2
Liker ikke studentinnleveringer på Fronter: 1
I liten grad: 1